

Problémy v učení

Pokiaľ si myslíte, že má vaše dieťa problém, požiadajte o pomoc!

Spoločná príprava na vyučovanie je zdĺhavá, často „bojujete“ s detskými slzami niekedy aj s vlastnými, miestami vám tečú nervy, ale nič z toho nemení na skutočnosti, že Vaša ratolesť nosí domov zlé známky, pani učiteľka je nespokojná a avizuje, aby ste zlepšili prípravu (málo čítate, musíte viackrát, precvičujte písanie diktátov, prepisujete texty do úmoru, ale s každým prepisom je výsledok horší, učíte sa 2 – 3 hodiny denne, niekedy aj viac..., často máte podozrenie, že vaše dieťa asi dobre nevidí – mýli a zamieňa si písmenká, preskakuje riadky pri čítaní, trápite sa násobilkou...) alebo s iniciatívou vychádza prvá a oslovuje Vás, so snahou pomôcť svojmu žiačikovi.

Váš malý človečik chodí do školy s obavou pred zlyhaním, zo strachom. Každé ráno sa mení na vyjednávača a uvádza naozaj pádne argumenty prečo tam nepôjde. Výsledky v škole nezodpovedajú spoločne vynaloženej námahe (každodenná príprava), postupne sa môžu nabaľovať bolesti bruška, hlavy a iné signály SOS , ktoré nám dospelým vysielajú naše deti.

Ak máte pocit, že sa niečo deje, je vhodné osloviť triednu učiteľku/triedneho učiteľa a dohodnúť sa na spoločnom postupe.

V danej chvíli by vaše kroky mali smerovať do Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, kde odborní pracovníci (psychológovia, špeciálni pedagógovia) zdiagnostikujú vaše dieťa, určia jeho silné a slabé stránky, stanovia diagnózu (pomenujú problém), navrhnú optimálne postupy, adekvátnu terapiu a reedukáciu.

Je možné, že výsledkom diagnostického procesu bude záver, že vaše dieťa trpí práve **špecifickou vývinovou poruchou učenia**, poruchou, ktorej názov nám napovedá, že sa vyskytuje práve pri učení.

Čo sa skrýva za termínom Špecifická vývinová porucha učenia (dysporucha)?

Špecifické vývinové poruchy učenia rozdeľujeme orientačne na tri základné skupiny, v ich názve sa stretne s predponou DYS, ktorá znamená – porušený, chybný, teda vypovedá že, niečo nie je v poriadku:

1. vývinová porucha čítania (dyslexia)

dyslexia – porucha prejavujúca sa neschopnosťou naučiť sa čítať v podmienkach bežnej výučby, napriek primeranej inteligencii a sociokultúrnej príležitosti, pojem dyslexie je najstarší z celej skupiny dys porúch, najviac ovplyvňuje školský prospech dieťaťa.

2. vývinové poruchy písania (dysgrafia, dysortografia)

dysgrafia – špecifická „neschopnosť“ naučiť sa písať, postihuje najmä grafickú stránku písomného prejavu, čitateľnosť, úpravu prejavu, problematickým je zapamätanie tvarov písmen, so zväčšujúcim sa množstvom výrazne klesá kvalita písomného prejavu, písmo sa stáva nečitateľným.

dysortografia – špecifická porucha, prejavujúca sa ťažkosťami v osvojovaní gramatických pravidiel a ich následnou aplikáciou, prípadne dieťa pravidlá ovláda, ale nevie ich uplatniť, nepostihuje celú oblasť gramatiky, ale tzv. špecifické javy.

3. vývinová porucha počítania (dyskalkúlia)

dyskalkúlia – špecifická porucha, prejavuje sa s výraznými problémami v chápaní matematických pojmov, v uskutočňovaní základných matematických operácií (sčítovanie, odčítovanie, násobenie, delenie).

Špecifické vývinové poruchy učenia (ŠPU) sú zadané v Medzinárodnej zdravotníckej klasifikácii chorôb (MKCH 10), čo je dôkazom, že ŠPU sú problémom nielen pedagogickým, ale aj medicínskym.

F 81 – Špecifické poruchy vývinu školských zručností

F 81.0 – Špecifická vývinová porucha čítania

F 81.1 – Špecifická vývinová porucha písania

F 81.2 – Špecifická vývinová porucha aritmetických schopností

F 81.3 – Zmiešaná porucha školských schopností

Tieto diagnózy sa môžu vyskytovať izolovane, ale často sú kombinované, zvyčajne sa prelínajú a navzájom ovplyvňujú, postihujú viaceré oblasti školských zručností.

Čo môžem urobiť pre svoje dieťa?

- akceptovať dieťa, uvedomiť si, že "nikto nie je dokonalý", pomôcť mu prijať jeho "handicap"
- prestať sa obviňovať alebo hľadať vinníka, kto za to môže
- vytvoriť zázemie
- vyzbrojiť sa trpezlivosťou, pretože vás čaká "beh na dlhé trate"
- rešpektovať rady odborníkov, ktorí sú v problematike doma
- zabezpečiť pravidelné a efektívne učenie
- spolupracovať so školou – pre úspešné napredovanie Vášho dieťaťa je kľúčové kooperovať so školou, škola vytvára primerané podmienky rešpektovaním a uplatňovaním aktuálne platnej legislatívy (nový školský zákon, Metodické pokyny pre deti s vývinovými poruchami učenia).

Stanovením diagnózy sa vaše dieťa vo vyučovacom procese stáva žiakom so **špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami**, týmto pojmom definuje súčasná platná legislatíva (školský zákon) pre potreby školy dieťa, ktoré vyžaduje individuálny prístup, zmenu (modifikáciu) formy, rozsahu a v závažných prípadoch aj obsah vzdelávania a zároveň zastrešuje ochranu a akceptovanie práv dieťaťa na pôde školy. Podľa druhu a stupňa poruchy (charakter poruchy určí vyšetrenie) zabezpečuje škola starostlivosť – výchovu a vzdelávanie – aj **formou školskej integrácie**, teda **začlenením žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** a vytvorením podmienok prostredníctvom individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.

V prípade, že súhlasíte s **navrhovaným začlenením (integráciou)**, obraciate sa na školu s **písomnou žiadosťou**. Ďalšie kroky – vypracovanie Individuálneho vzdelávacieho programu, úpravu učebných osnov je už v kompetencii školy a Vy ako zákonný zástupca dieťaťa, svojim **písomným súhlasom potvrdzujete** obsah uvedených pedagogických materiálov Vášho dieťaťa.

A to je začiatok dlhodobej spolupráce medzi rodičom, školou a odbornými pracovníkmi, ktorého spoločným cieľom je spokojné dieťa.